

BURTNIEKU

9. (11) 1991

VĒSTIS

BURTNIEKU PAGASTA IZDEVUMS

Skolas sūtība

Ļenījamie burtniecieši! Burtnieku skolas audzēkņu vecāki! Šogad 1. septembrī Burtnieku skola uzsāka mācību darbu neierastos apstākļos - pirmais mācību gads jau neatkarīgajā Latvijas Republikā, par kuru sen sapņojām, bet kura vēl sūrā darbā būs jāveido. Īpašs šis gads arī tāpēc, ka mācības šogad uzsāk pirmie septiņi skolnieki vidusskolā tepat Burtniekos.

Līdz ar jaunā mācību gada uzsākšanu, gribu sveikt visus mūsu audzēkņu vecākus, audzēkņus, kolēģus un novēlēt labu saprašanos gan audzēkņu un viņu vecāku, gan vecāku un skolas, un arī visas sabiedrības attiecībās. Mums visiem vajadzētu apzināties, ka tikai visas sabiedrības ietekmes rezultātā var izveidoties pilnvērtīgs mūsu valsts pilsonis, tāpēc gribu dalīties dažās pārdomās par skolas un sabiedrības sadarbību.

Arzemu psihologi ir konstatējuši, ka skola spēj iespaidot audzēkņus tikai aptuveni 20 % apmērā, pārējo ietekmi veido sabiedrība. Padomāsim par šo faktu, tas ir zinātniski pamatots un nevienā civilizētā pasaules valstī skola neatbild par savu audzēkņu rīcību ārpusskolas laikā, jo skolas galvenā sūtība ir dot zināšanas, protams, nenoliedzot arī skolnieka personības veidošanu. Sabiedrības un ģimenes ietekmi, - gan pozitīvi, gan negatīvi, - vislabāk redzēt darbā, no kura rezultāta būs atkarīga visa kolektīva dzīve. Šovasar skolas sagatavošanā piedalījās vairāku klašu skolnieki. Gribu teikt paldies visiem tiem, kuri neskaitīja stundas un strādāja tik, cik bija nepieciešams, bet bija arī tādi, kuri neuzskatīja par vajadzīgu sevi piepūlēt, tāpat varbūt turpmāk centīsies dzīvot tāpat uz citu rēķina, arī tajā valstī, kuru tagad celšim. Gribētu zināt arī, kāds vīrietis izaugs no tā zēna - padsmiņnieka, kuru māte autobūsā nosēdina pie loga un pati nosēžas blakus tā, lai puisis nevarētu dot vietu vecākiem pasažieriem. Vai šie divi piemēri neizraisa pārdomas?

Tajā mācību gadā mums ir arī jaunas ieceres vidusskolniekiem. Gribam zēniem dot iespēju iegūt traktorista tiesības, taču nav 25000 rubļu par kuriem varētu iegādāties jaunu traktoru apmācībai. Mēs ceram, ka atradīsies sponsors, kas varēs mums palīdzēt ar šādu summu, jo centralizēti vairs netiek tehnika skolām iedalīta. Līdzīga situācija ir arī ar telpām amatu pamatu apmācībai, jo ir problēmas ar celtniecības materiāliem un līdzekļiem. Lielu paldies gribu pateikt 10. kl. skolnieces Ingas vecaimātei, kura ir ar mīeru dāvināt stelles, lai meitenes varētu mācīties aust. Acīmredzot, mūsu pagasta skola būs jāveido visiem burtnieciešiem kopīgi, kā savulaik Ausekļa 6-gadīgo skolu. Uz veiksmīgu sadarbīšanos!

Burtnieku vidusskolas direktors
Uldis MILLERS

31. Vai mai?

Līgūda Lidoval-pensionēta skolotāja

ilggadīga internātskolas direktora vietniece mācību darbā.

Turp. 70 S. Nr. 22

1963. gada 1. septembrī tika griezta lēta ieejai jaunajā skolas ēkā. Atslēgas saņēma labākie skolēni. Direktors JEKARASEVS. Skolēnu skaits 240, 8 klašu komplekti. Jauna 8 dzīvokļu dzīvojamā māja. Pamatā pedagogi ar augstāko izglītību. Sāka strādāt BEROZU, BRŪVERU, STRAKOVU ģimenes, R.STABIŅA, G.KRIVATE, V.VĒVERE.

Pirmajos 10 gados joprojām skolotājus dod augstākās mācību iestādes - A.USTUPS, M.VĪKA, V.GRIGALE, A.PELŠE, M.NESAULE/DREIJA/, A.LĪCE, V.JIRGE NA, A.PUŽAKA, G.ZALĪTE, L.MASINOVIČA. Labi tika nostādīts medicīnu darbs, ko vadīja skolas ārsts, tagadējais Latvijas kūrortu pārvaldes priekšnieks

Č.MAKOVSKIS un medmāsa A.MAKOVSKA. Sanitārie posteņi ieguva 1. vietu rajonā, republikas sacensībās 3. vietu. Darbojās pūtēju orķestris - 7 gadus to vadīja R.BALODIS. Mandolīnu orķestri vadīja J.DEVITS. Skolā labi daiļrunātāji, kurus gatavoja A.USTUPS un A.TROPA. Toreizējie labākie daiļrunātāji M.BROKA, A.SMIRNOVS un burtnieciete H.OLEHNOVIČA pārstāvēja rajona daiļrunātājus konkursā Rīgā. Vēlāk H.OLEHNOVIČA beidza LU filoloģijas fakultāti, tagad strādā Valodas un lit. institūta folkloras nodaļā.

1965. gada 12. jūnijā internātskolā bija 1. izlaidums. Beidza 21 skolnieks, no kuriem 7 teicamnieki, audzinātājs A.USTUPS. Skolas sekmība 95%. No 1. izlaiduma 2 ārsti - M.BROKA un A.KALNIŅŠ. No nākošajiem /burtniecietes/ M.BUBNELE - ārste, M.KINDZULE - ārste, I.LOSINSKA - farmaceite.

60. gadu beigās rajona skolas tika sadalītas metodiskajās zonās. Šāds zonas centrs bija arī Burtnieku internātskola, kurā bez internātskolas ietilpa Jaunburtnieku, Matīšu, Rencēnu, Burtnieku 8.gad. skolas, Saulu un Pilskalna pamatskolas. 4 metodisko komisiju vadītāji bija no internātskolas - V.MEIRĒNA, V.VĒVERE, A.BRŪVERE un I.LIEPIŅA. Sāka izvirzīties I.LIEPIŅAS vadītie kori - 1967. g. skolēnu 2. dziesmu svētkos iekļuva rajona 1. trijniekā, bija Rīgas 1972.g. Dziesmu svētku laureāti. Atzīts pūtēju orķestra darbs /vad.R.BALODIS/.

Reizē ar internātskolu, Valmieras bērnu mūzikas skolu beidza M.KINDZULE, V.OLEHNOVIČA. V.OZOLS vada Valkas raj. k/z "Uzvara" mehāniskās darbnīcas, R.ĀDAMSONE/BĒRZIŅA/ VZA "Burtnieki" kadru inspektore. Skolotāja A.POMMERE tiek apbalvota ar krūšu noz. "Teicamnieks tautas izglītības darbā". Daudzi 1. desmitgades absolventi beidza augstākās mācību iestādes, kļuva pedagogi, ārsti, inženieri. Pirmajos 10 gados, no tiem 7 skolu vadīja direktors E.KALNIŅŠ. 1.desmitgadi noslēdzot, jubilejas svinībās ļoti daudzi ilggadīgie skolotāji tika apbalvoti. Redzamu materiālo palīdzību sniedza toreizējais k/z "Rīts" un Burtnieku ciema padome.

70 gados skolēnu sastāvs izmainījās - sāk ieplūst grūti audzināmie un skolēni no nelabvēlīgām ģimenēm. To gadu skolēni, beidzot skolu, galvenokārt iestājās vidējās speciālās mācību iestādēs. Burtniekos šobrīd strādā 9. izlaiduma absolvente S.MAKSIMOVA. No 8. izlaiduma - R.LIELKĀJA.

1976. gadā tika nodota 18 dzīvokļu māja, 15 dzīvokļi internātskolas skolotājiem. Daļēji atrisinājās dzīvokļu problēma. Šajos gados atnāca strādāt arī augstskolas beiguši speciālisti - ģeogrāfi Jānis un Dace ZEM-LICKI /tagad Valmieras 1. vidusskolas direktors un dir. vietn. mācību darbā/, vēsturnieks A.PUGA /tagad LU docents/. Dzimtājā pusē par matemātikas skolotāju sāka strādāt skolotāja Ņ.JUSTE. Ieradās arī laba krievu valodas skolotāja M.DREIMANE.

Direktores A.PAVĀRES laikā rēdzējām zinoša vadītāja roku - izmaiņās skolas dārza izskats, tika salabotas saimniecības ēkas, veikti lieli remontu un labiekārtošanas darbi. Ar teoriju un praksi skolēni tika audzināti darbam, mācījās saskatīt pašu veikto, saudzēt to. Katrs pedagogs vadīja kādu pulciņu uz sabiedriskiem pamatiem, tādējādi saistot pusaudžu intereses.

2. desmitgadē 1978. gada maijā ciema mēroga pasākums bija skolotājas V.MEIRĒNAS 55 gadu jubilejas svinības/Izglītības darba teicamniece/. Šis pasākums pulcēja ar pateicības vārdiem pie sevis 5 skolēnu izlaidumus, ciema sabiedrību. Paldies skolotājai MEIRĒNAI.

Pelnītā atpūtā šais gados aizgāja arī skolotāji Tekla un Jāzeps BEROZI, skolotāja M.KINDZULE. Otro desmitgadi beidzot skolotāju sastāvs bija gados jauns, ar samērā nelielu darba stāžu: 1-10 gadus - 56%. Darbs kļuva grūtāks, skolēnu sastāvs gadu no gada palika smagāks un mainījās. Nāca pāraudži, galvenokārt zēni. Klases bija lielas /20-30 skolnieki/. Ja atceros un salīdzinu savus pirmos darba gadus Burtniekos, vecajā Auseklī, tad tie bija svētki. Domāju, ka tie pedagogi, kas izturēja daudzus gadus, bija pelnījuši daudz vairāk apbalvojumu un pateicības kā īstebībā saņēma. 30 darba gadus internātskolā pavadījusi Dz.BALODE, mazāk I.LIEPIŅA /pie tam vienīgā darba vieta/. Vienīgā darba vieta pedagoga darbā arī A.ŠNEVELEI. TIN vadītāja teiktais, ka "pedagogiem darbs tiks piedāvāts citos kolektīvos", bet tikai ne Burtniekos. Vai tas ir cilvēciski? Formāli jau jā. Darba piedāvājumus jau saņēma, viss kārtībā, bet te taču mājas, te ģimene ... Lūk, mūsu sāpe.

Un tagad 3. desmitgade. Lejupslīde.

Internātskolas funkcijas tika mainītas, tā kļuva par grūti audzināmo skolu /ar vairāk kā 2/3 zēnu pāraudžu/ un skolotāju - audzinātāju zemo kvalifikāciju. Ja skolas sākuma gados bija 80 % skolotāji ar augstāko izglītību, tad 1989./90. māc.g., piemēram: 44% augstākā, 56% vidējo vai vid. speciālo. Katrs 3. trešais beidzis tikai vai nu vidusskolu vai proftehnisko skolu. Tātad gāja pie bērniem bez jebkādas pedagogiskās izglītības. Jautāsiet, kas vainīgs?

Pēdējos gados internātskolā aizliedza mācīties darbinieku bērniem. Tā no klasēm pazuda "gaišākās galvas". Grūtajos darba apstākļos daudz kas ir atkarīgs no pedagoga kolektīva vienotajām prasībām, no internātskolas darba specifikas, bērnu izpētes, skolotāju pašizglītības. Tam veltījām redzamu uzmanību. Daļa neizturēja, meklēja vieglāku darbu. Taču, aizgājuši no mums, no vientuļas lauku skolas, kļuva redzami cilvēki vidusskolās, astoņgadīgajās skolās un citās dzīves nozarēs. Piemēram, mūsu bijušie pedagogi, tagad citu skolu mācību pārzini: N.AUZIŅA, M.DREIJA, A.ZARA, I.STRĀKOVA, D.ZEMĻICKA. Direktori - V.BABKINA, I.TOKAREVA, J.ZEMĻICKIS. Ir vecākie skolotāji, metodiķi - Ā.PELSE, A.TRŪPA, L.DAIGA, Sk.PUKA. Taču vislielākā cieņa tiem darba rūķiem, kas izturēja šos gadus, kas palika uzticīgi savai skolai, lai arī peltai un negribētai Burtniekos, taču savai. Paldies skolotājai, kura pensijā būdama, izlīdzēja internātskolai, mācot latviešu, gan vācu valodu līdz pēdējai skolas dienai. Tas ir mūžs vienai darba vietai.

Paldies BEROZU pārim, KINDZULEI, BALODEI, SAVERASAI, PLŪMEI, KASPARKEVIČAI, KRAUZEI, LURINAI. Paldies skolotājām ar augstāko izglītību - LIEPIŅAI, JUSTEI, DREIMANEI, ŠNEVELEI, kuras dzimtajā pagastā nesāņēmušas savas zināšanas un prasmes atdos Valmieras pilsētas bērniem. Paldies šefpavārei L.DAUGULEI, kas 25 gadus garšīgi baroja. Paldies darbvedei A.ŠTEIMANEI, kura prata izārstēt bērna sāpi, zināja paskaidrot nepieciešamo "augstiem kungiem", mācēja izpalīdzēt darba biedriem. Paldies Sk.GRIMZAI par ziedošajiem kalli ziediem tīrajā ēdamtelpā. Paldies Z.OZOLAI par garšīgajiem ēdieniem. Paldies ārstei I.VARSLAVĀNEI, kura izlīdzēja mums pat tad, kad vairs neskaitījās skolas ārste.

Burtnieku internātskolu 31 gada laikā beidza 583 skolēni, strādāja 193 skolotāji un 12 direktori: JĀNSONS, PRIEDNIECE, JEKARASEVS, KALNIŅŠ, JAKOVĻEVS, RUCIŅA, PAVĀRE, VITOLA, ROMS, LĪDUMS, ARNĪTE, d.v.i. SAVERASA.

"Kas es esmu? No kurienes nāku? Kurp dodos?" "Ko paguvis, veicis?" - jautā dzejolī "Šī zeme" Imants Auziņš. Un, pateicoties Valmieras teātra aktrises Ausmas DŪLES dziļi pārdomātajai dzejas atlasei un iejūtīgi aturīgajam priekšnesumam, arī mēs, klausītāji, uzdodam sev ne vienu vien jautājumu. Kopā ar dzeju izdzīvojam mūsu laikmeta līkločus. Praviētiski izrādījušies dzejnieka vairāku gadu desmitu atpakaļ teiktie vārdi par to, ka paši ceļam troņus saviem kakla kungiem. Šodienīgs arī jau sen teiktais, ka paši varam tos gāzt. Mūžīgās tēmas - gods, pienākums, brīvības alkaskar ikkatru. Arī mīlestība - nemanāma, ikdienišķa, bet tik patiesa, ka dod spēku, prieku, skaistuma alka. To nesaudzējot varam gan savu, gan otra dzīvi pārvērst Tuksnesī.

Paldies par skaisto 19. septembra novakari Burtnieku kultūras nama darbiniekiem. Paldies - arī Ausmas DŪLES vārdā - pasakainajām ziedu krāsu un formu kompozīcijām, kas mūzikas fona vietā deva noskaņu. Paldies audzētājiem un veidotājiem. Paldies visiem tiem, kas saprata: arī man tur šovakar jābūt.

Kāda klausītāja.

Pagasta valde informē:

Individuālie būvētāji un zemnieki, kuri būvējas vai būvēsies, steidzīgi uzrakstiet un iesniedziet pagasta valdē iesniegumu - kādi būvmateriāli vajadzīgi, cik daudz, ko cels. Norādiet adresi.

Fondu turētājs - lauksaimniecības pārvalde, bet sadale notiks pagasta valdē.

Atgādinām, ka katrai iestādei un sabiedriskai organizācijai jāraksta hronika. Vēlams materiālus apkopot līdz šā gada beigām.

Uzaicinām visus tos, kuri vēlas ievietot informāciju dēlī pie veikala paziņojumus, informācijas vai afišas, iepriekš to saskaņot ar pagasta valdi.

Represētie!

Lūdzam pieteikties tos represētos, kuri represēti no Valmieras rajona un dzīvo Burtnieku pagastā un nav saņēmuši nekādu kompensāciju par piederošo īpašumu.

Pieteikties pie valdes pr-tāja A.KINDZUĻA, tel. 56307 /vakaros/

Valde saņēmusi Solžeņicina grāmatu "Gulaga Arhipelags" 1 eks. /6 grāmatas krievu val./ . Ir iespēja šo grāmatu saņemt lasīšanai.

Valmieras rajona Nepamatoti represēto kluba
Burtnieku grupas valde

Atsaucies!

Koris "BURTNIEKS" uzsāk dziedāšanas sezonu. Pirmais mēģinājums 9. oktobrī pl. 19.00 VZA "Burtnieki" mazajā zālē.

16. oktobrī pl. 19.00 VZA "Burtnieki" mazajā zālē aicinām sapulcēties visus tos, kas vēlētos darboties teātra iestudējumos.